

IZRADA STUDIJE IZVODLJIVOSTI ZA NOVU BOLNICU

**Isporuka 12a: Financijska i ekonomska analiza troškova
i koristi**

**12b: Prijedlog mogućih modela financiranja i
ugovaranja izgradnje bolnice**

OPĆA BOLNICA
Šibensko-kninske
županije

kolovoz, 2024

SADRŽAJ

1.	FINANCIJSKA ANALIZA.....	1
1.1.	Metodologija	1
1.2.	Sažetak ukupnih životnih troškova	1
1.3.	Usporedba opcija s projektom i bez projekta	5
1.3.1.	Analiza potreba.....	5
1.3.2.	Opcija bez projekta	6
1.3.3.	Inkrementalni prihodi i troškovi.....	9
1.4.	Financijska analiza	11
1.4.1.	Financijska analiza profitabilnosti	11
1.4.2.	Financijska analiza održivosti projekta	13
2.	EKONOMSKA ANALIZA	15
2.1.	Metodologija	15
2.2.	Ekonomski troškovi	15
2.3.	Ekonomske koristi	15
2.4.	Rezultati ekonomske analize.....	19
3.	IZVORI I MODELI FINANCIRANJA.....	20
3.1.	Uvod	20
3.2.	Zajam financijskih institucija.....	20
3.3.	EU fondovi	22
3.4.	Ostalo.....	23

POPIS TABLICA

Tablica 1.1 Početni investicijski troškovi po godinama, €	2
Tablica 1.2 Operativni troškovi s projektom, €	3
Tablica 1.3 Prihodi s projektom, €	4
Tablica 1.4 Operativni troškovi bez projekta, €.....	7
Tablica 1.5 Prihodi bez projekta, €.....	8
Tablica 1.6 Inkrementalni operativni troškovi, €	9
Tablica 1.7 Inkrementalni prihodi, €	10
Tablica 1.8 Financijski povrat na investiciju, opcija s projektom	12
Tablica 1.9 Financijski povrat na investiciju, inkrementalno	12
Tablica 1.10 Financijska održivost, opcija bez projekta	13
Tablica 1.11 Financijska održivost, opcija s projektom	13
Tablica 1.12 Financijska održivost, inkrementalno	14
Tablica 2.1 Ekonomska vrijednost CO ₂	16
Tablica 2.2 Ekonomska korist smanjenja bolničkih dana ležanja	16
Tablica 2.3 Ekonomska vrijednost većeg broja obrađenih slučajeva	17
Tablica 2.4 Ekonomska neto sadašnja vrijednost.....	19
Tablica 3.1 Izvor financiranja.....	20
Tablica 3.2 Plan otplate kredita	21

POPIS SLIKA

Slika 1.1 Broj slučajeva u stacionaru - opcija s projektom, bez projekta i inkrementalno	5
Slika 1.2 Broj slučajeva u SKZZ – opcija s projektom, bez projekta i inkrementalno	6
Slika 1.3 Broj slučajeva DB – opcija s projektom, bez projekta i inkrementalno	6

1. FINANCIJSKA ANALIZA

1.1. Metodologija

Financijska analiza temelji se na *Isporuci 10 Procjena ukupnih životnih troškova*, gdje su procijenjeni investicijski troškovi, operativni troškovi i prihodi projekta (opcija s projektom) na period od 30 godina.

Financijska analiza u skladu je s metodologijom „Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020“ (EC DG Regio, December, 2014) (Vodič), i „Economic Appraisal Vademecum 2021-2027 General principles and Sector Applications“. Prema tome, metodologija financijske analize korištena u predmetnoj studiji izvedivosti je diskontirani novčani tok, te su primijenjena sljedeća pravila:

- Samo novčani priljevi i odljevi razmatrani su u analizi, dok se amortizacija, rezerve za buduće troškove i nepredviđeni troškovi (engl. *contingency*) te ostale računovodstvene stavke koje ne predstavljaju stvarni novčani tok ne uzimaju u obzir. Novčani tokovi utvrđuju se za svaku godinu u kojoj su zaprimljeni ili isplaćeni;
- Inkrementalni pristup;
- Financijska analiza izrađena je sa stajališta vlasnika projekta;
- Financijska diskontna stopa od 4%, prema preporuci Europske Komisije¹ (EK) primijenjena je kako bi se izračunala sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova. Diskontna stopa izražava oportunitetni trošak kapitala;
- Novčani tok projekta predviđa se za cijelo njegovo referentno razdoblje (ekonomski vijek trajanja projekta), uključujući vrijeme pripreme kao i operativni period;
- Korištene su stalne cijene, s fiksnom baznom 2024. godinom;
- Cijene su izražene u valuti EUR;
- Analiza je izrađena s PDV-om za nabavu (troškovi) jer je porez nepovrativ.

1.2. Sažetak ukupnih životnih troškova

Prema Vodiču (2014, 32) financijska analiza sve parametre sagledava na godišnjoj razini u okviru definiranog vremenskog perioda od **30 godina** koji se pretpostavlja kao prihvatljiv za ovu vrstu projekta. Referentno razdoblje projekta podijeljeno je na fazu provedbe (uključuje period pripreme i izgradnje objekta) i operativnu fazu.

U nastavku su prikazane ključne tablice – investicija, operativni troškovi i prihodi, koje su rezultat *Isporuke 10*, a važne su za izradu financijske analize.

Ukupna investicija iznosi 214.254.564 €, s uključenih 10% na nepredviđene građevinske radove (16.832.562 €) i PDV-om (57.771.781 €) iznosi 288.858.907 €.

Početni investicijski troškovi projekta raspoređeni po godinama provedbe su:

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 480/2014, Članak 19

Tablica 1.1 Početni investicijski troškovi po godinama, €

stavka	2025	2026	2027	2028	2029	2030	UKUPNO
građevinski radovi		6.692.000	40.152.000	40.152.000	40.152.000	6.692.000	133.840.000
elektrostrojarski radovi		1.400.000	8.400.000	8.400.000	8.400.000	1.400.000	28.000.000
fotonaponska elektrana						1.593.529	1.593.529
UKUPNO IZGRADNJA ZGRADE BOLNICE	0	8.092.000	48.552.000	48.552.000	48.552.000	9.685.529	163.433.529
betonirana površina					1.124.353	1.124.353	2.248.706
zelena površina					1.321.690	1.321.690	2.643.381
UKUPNO VANJSKO UREĐENJE	0	0	0	0	2.446.043	2.446.043	4.892.087
medicinska oprema						16.204.500	16.204.500
nemedicinska oprema						1.620.450	1.620.450
informatička oprema						600.000	600.000
kuhinja						400.000	400.000
praonica						40.000	40.000
BIM softveri			100.000				100.000
UKUPNO OPREMA	0	0	100.000	0	0	18.864.950	18.964.950
projektiranje	2.809.358	8.428.075					11.237.434
upravljanje	280.936	1.264.211	1.264.211	1.264.211	1.264.211	280.936	5.618.717
stručni nadzor radova		374.581	2.247.487	2.247.487	2.247.487	374.581	7.491.623
komunalni doprinosi		583.000					583.000
vodni doprinosi		541.200					541.200
snaga struje		896.000					896.000
istražni geotehnički radovi	30.000						30.000
kontrola projekta		40.000					40.000
UKUPNO USLUGE	3.120.294	12.127.068	3.511.698	3.511.698	3.511.698	655.517	26.437.974
opći konzultantski predtroškovi	75.000						75.000
studija izvedivosti	401.025						401.025
imovinsko-pravni odnosi	50.000						50.000
UKUPNI PREDTROŠKOVI	526.025	0	0	0	0	0	526.025
UKUPNO INVESTICIJA	3.646.319	20.219.068	52.163.698	52.063.698	54.509.741	31.652.039	214.254.564
contingency (10% na radove)	0	809.200	4.855.200	4.855.200	5.099.804	1.213.157	16.832.562
PDV (25%)	911.580	5.257.067	14.254.725	14.229.725	14.902.386	8.216.299	57.771.781
UKUPNO S PDV-om	4.557.899	26.285.335	71.273.623	71.148.623	74.511.932	41.081.496	288.858.907

Tablica 1.2 Operativni troškovi s projektom, €

stavka	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
lijekovi i potrošni medicinski materijal	20.176.340	20.148.776	20.121.211	20.093.646	20.066.081	20.038.516	20.010.951	19.983.387	19.955.822	19.928.257	19.900.692	19.907.431
živežne namirnice	400.231	397.962	395.693	393.424	391.155	388.885	386.616	384.347	382.078	379.809	377.540	377.365
medicinski plinovi	105.660	105.130	104.600	104.070	103.541	103.011	102.481	101.952	101.422	100.892	100.362	100.322
materijal za održavanje čistoće	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
utrošena energija	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070
tekuće i investicijsko održavanje	1.646.360	1.670.820	1.670.820	2.487.988	2.487.988	2.609.988	2.609.988	2.609.988	2.609.988	2.609.988	3.427.156	3.427.156
ostali izdaci	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000
MATERIJALNI RASHODI	27.805.661	27.799.757	27.769.394	28.556.198	28.525.834	28.617.470	28.587.107	28.556.743	28.526.379	28.496.016	29.282.820	29.289.343
RASHODI ZA ZAPOSLENE	38.135.696	38.064.040	37.992.321	37.920.532	37.848.665	37.776.710	37.704.652	37.632.473	37.560.151	37.487.650	37.414.923	37.439.698
OSTALI RASHODI	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
UKUPNI RASHODI	69.941.357	69.863.797	69.761.715	70.476.730	70.374.499	70.394.180	70.291.758	70.189.216	70.086.530	69.983.666	70.697.743	70.729.041

stavka	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054
lijekovi i potrošni medicinski materijal	19.914.170	19.920.909	19.927.648	19.934.387	19.941.125	19.947.864	19.954.603	19.961.342	19.968.081	19.929.577	19.891.074	19.852.570
živežne namirnice	377.189	377.014	376.839	376.664	376.488	376.313	376.138	375.963	375.787	374.605	373.422	372.239
medicinski plinovi	100.282	100.242	100.202	100.162	100.122	100.082	100.043	100.003	99.963	99.684	99.406	99.128
materijal za održavanje čistoće	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
utrošena energija	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070
tekuće i investicijsko održavanje	3.427.156	3.427.156	3.427.156	3.599.156	3.599.156	3.599.156	3.599.156	3.599.156	4.372.323	4.372.323	4.372.323	4.372.323
ostali izdaci	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000
MATERIJALNI RASHODI	29.295.867	29.302.391	29.308.914	29.487.438	29.493.962	29.500.485	29.507.009	29.513.532	30.293.224	30.253.259	30.213.295	30.173.330
RASHODI ZA ZAPOSLENE	37.464.471	37.489.240	37.514.008	37.538.772	37.563.534	37.588.294	37.613.051	37.637.806	37.662.559	37.630.027	37.597.493	37.564.957
OSTALI RASHODI	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
UKUPNI RASHODI	70.760.338	70.791.631	70.822.922	71.026.210	71.057.496	71.088.779	71.120.060	71.151.339	71.955.783	71.883.286	71.810.787	71.738.287

Nakon izgradnje nove zgrade bolnice i preseljenja poslovanja, procjenjuje se da bi operativni troškovi godišnje iznosili oko 70 mil €, rashodi za zaposlene su najveća stavka koja bi u prosjeku iznosila oko 37 mil €, slijede materijalni rashodi 29 mil €, te ostali rashodi 4 mil €.

Tablica 1.3 Prihodi s projektom, €

prihodi	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
HZZO	54.757.822	54.697.100	54.617.179	55.176.972	55.096.934	55.112.343	55.032.155	54.951.874	54.871.480	54.790.947	55.350.005	55.374.509
proračun	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225
participacija	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775
izvanredni	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
ostali	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684
UKUPNO	67.584.506	67.523.784	67.443.863	68.003.656	67.923.618	67.939.026	67.858.839	67.778.558	67.698.164	67.617.631	68.176.689	68.201.193

prihodi	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054
HZZO	55.399.011	55.423.511	55.448.009	55.607.166	55.631.659	55.656.152	55.680.642	55.705.130	56.334.938	56.278.179	56.221.419	56.164.658
proračun	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225
participacija	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775
izvanredni	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
ostali	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684
UKUPNO	68.225.695	68.250.195	68.274.693	68.433.849	68.458.343	68.482.835	68.507.326	68.531.814	69.161.622	69.104.863	69.048.103	68.991.342

Najveći izvor prihoda, čak 55 mil € godišnje dolazi od HZZO-a. Očekuje se da će prihodi i dalje pratiti dinamiku poslovanja bolnice, odnosno kretanje broja slučajeva što određuje troškove. Ukupni prihodi nakon izgradnje nove zgrade trebali bi iznositi oko 68 mil € godišnje.

1.3. Usporedba opcija s projektom i bez projekta

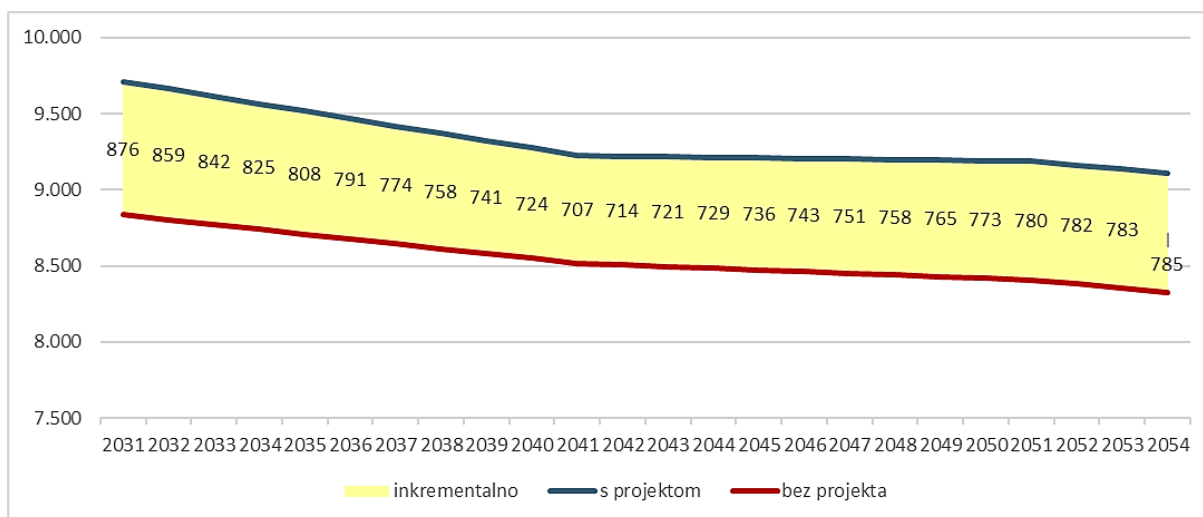
Kao što zahtjeva Vodič EK, financijska analiza temelji se na inkrementalnom pristupu koji prikazuje neto učinak samog projekta, odnosno to je razlika između opcije s projektom i bez projekta.

Isporuka 10, i sažetak prikazan u prethodnom poglavlju, prikazuje izračun operativnih troškova i prihoda u opciji s projektom. U idućem poglavlju analizirat će se opcija bez projekta.

1.3.1. Analiza potreba

Kako se financijska analiza temelji na analizi potreba koja prati kretanje broja slučajeva u stacionaru, SKZZ-u, i DB, potrebno je prvo prezentirati te podatke u opciji s projektom, bez projekta i inkrementalno. Grafički prikaz kretanja broja slučajeva pobliže objašnjava financijske pokazatelje kao i kasnije ekonomske koristi.

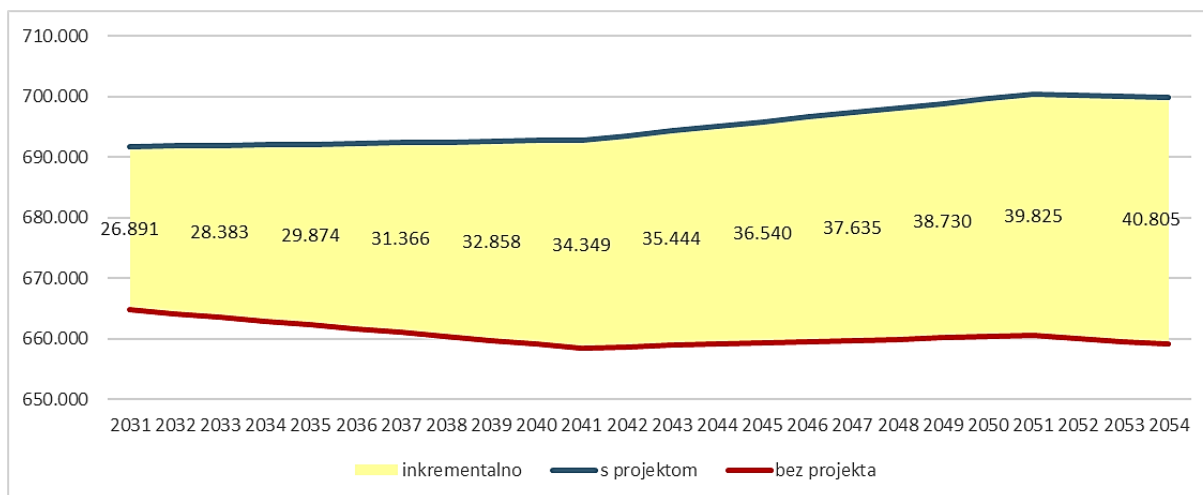
U opciji s projektom raste broj slučajeva u stacionaru, glavni razlog za to je bolja infrastruktura koja omogućuje implementaciju novih tehnologija, zdravstvenih usluga u turizmu, smanjenje liste čekanja, dok u opciji bez projekta zbog ograničene postojeće infrastrukture i kapaciteta nema mogućnosti za veći broj pacijenata u stacionaru. Na rast broja slučajeva u opciji s projektom, najznačajniji udio imaju interna medicina i ortopedija i traumatologija. Slika u nastavku prikazuje sve tri opcije.

Slika 1.1 Broj slučajeva u stacionaru - opcija s projektom, bez projekta i inkrementalno

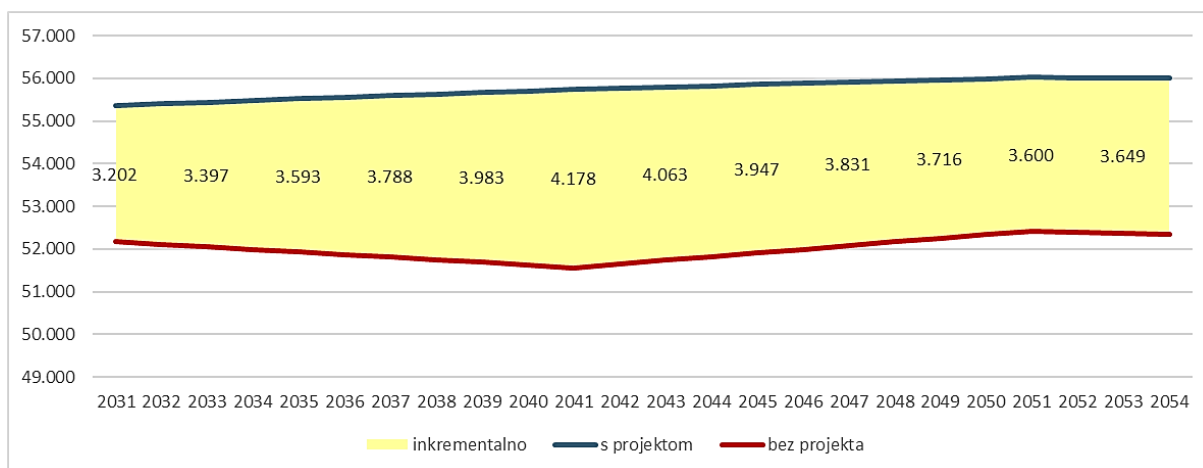
Obje opcije kroz vrijeme imaju padajuću krivulju zbog općeg pada broja stanovnika. Razlika između dvije opcije, inkrementa, kreće se od 876 slučajeva u 2031. g. do 785 u 2054.g.

Za razliku od stacionara koji bilježi pad broja slučajeva kroz promatrano razdoblje u opciji s projektom SKZZ bilježi značajni rast. U opciji s projektom slučajevi se kreću od 691.720 na početku operativne faze do 699.896 slučaja na kraju. Bez projekta broj slučajeva bi bio od 664.829 do 659.091 u 2054. g. Inkrementalno, to je razlika koja se kreće od 26.891 do 40.805 na kraju.

Slika 1.2 Broj slučajeva u SKZZ – opcija s projektom, bez projekta i inkrementalno

Broj slučajeva u dnevnoj bolnici u opciji s projektom ostvaruje blagi rast, dok se u opciji bez projekta kreće oko 52.000 godišnje uz mala odstupanja. Inkrementalno broj slučajeva se kreće od 3.202 do 3.649.

Slika 1.3 Broj slučajeva DB – opcija s projektom, bez projekta i inkrementalno

1.3.2. Opcija bez projekta

Detaljniji opis opcije bez projekta opisan je u *Isporuci 3 Analiza opcija*, kao opcija „učni minimum“. U kratko ova opcija označuje nastavak poslovanja na postojećoj lokaciji, bez velikih investicijskih ulaganja. Ovu opciju karakterizira ograničeni budući razvoj u smislu uvođenja novih tehnologija, pružanja usluga u turizmu, smanjenje lista čekanja i sl. Navedeno stanje će smanjiti i privlačnost zapošljavanja u bolnici, kao i preferencije pacijenta kod mogućeg odabira zdravstvene ustanove. Sve navedeno vodi smanjenim brojem slučajeva te s tim povezano smanjenim operativnim troškovima i prihodima. U *Isporuci 3* izračunati su i analizirani brojevi slučajeva (te sažeto prikazani u prethodnom poglavlju), dok se u ovom poglavlju prikazuju financijski podaci.

Metodologija izračuna prihoda i troškova objašnjena je u *Isporuci 10*.

Tablica 1.4 Operativni troškovi bez projekta, €

stavka	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
lijekovi i potrošni medicinski materijal	18.631.510	18.580.979	18.530.447	18.479.915	18.429.383	18.378.851	18.328.320	18.277.788	18.227.256	18.176.724	18.126.192	18.125.215
živežne namirnice	362.138	360.707	359.275	357.844	356.412	354.981	353.549	352.118	350.686	349.255	347.824	347.352
medicinski plinovi	96.130	95.784	95.439	95.093	94.747	94.402	94.056	93.710	93.365	93.019	92.674	92.554
materijal za održavanje čistoće	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
utrošena energija	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070
tekuće i investicijsko održavanje	1.656.703	1.772.293	1.895.949	2.028.232	2.169.744	2.321.130	2.483.079	2.656.327	2.841.663	3.039.930	3.252.030	3.478.928
ostali izdaci	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000
MATERIJALNI RASHODI	26.223.551	26.286.832	26.358.179	26.438.153	26.527.357	26.626.434	26.736.074	26.857.013	26.990.039	27.135.997	27.295.789	27.521.119
RASHODI ZA ZAPOSLENE	35.886.448	35.828.411	35.770.311	35.712.141	35.653.893	35.595.556	35.537.117	35.478.558	35.419.854	35.360.972	35.301.864	35.304.630
OSTALI RASHODI	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
UKUPNO	66.109.999	66.115.243	66.128.490	66.150.294	66.181.250	66.221.990	66.273.191	66.335.570	66.409.893	66.496.970	66.597.653	66.825.749

stavka	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054
lijekovi i potrošni medicinski materijal	18.124.238	18.123.261	18.122.284	18.121.307	18.120.331	18.119.354	18.118.377	18.117.400	18.116.423	18.074.133	18.031.843	17.989.553
živežne namirnice	346.881	346.410	345.938	345.467	344.996	344.524	344.053	343.582	343.111	341.880	340.649	339.419
medicinski plinovi	92.434	92.315	92.195	92.075	91.956	91.836	91.716	91.597	91.477	91.182	90.887	90.592
materijal za održavanje čistoće	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
utrošena energija	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070	1.917.070
tekuće i investicijsko održavanje	3.721.658	3.981.324	4.259.106	4.556.270	4.874.167	5.214.245	5.578.050	5.967.239	6.383.581	6.828.973	7.305.440	7.815.151
ostali izdaci	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000	3.500.000
MATERIJALNI RASHODI	27.762.281	28.020.379	28.296.593	28.592.189	28.908.519	29.247.029	29.609.266	29.996.886	30.411.661	30.813.237	31.245.889	31.711.784
RASHODI ZA ZAPOSLENE	35.307.393	35.310.153	35.312.911	35.315.666	35.318.418	35.321.169	35.323.916	35.326.662	35.329.405	35.283.638	35.237.870	35.192.099
OSTALI RASHODI	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
UKUPNO	67.069.674	67.330.532	67.609.504	67.907.855	68.226.937	68.568.197	68.933.182	69.323.548	69.741.066	70.096.876	70.483.759	70.903.884

Na operativne troškove najviše utječe rast broja slučajeva koji se događa zbog vanjskih faktora koji su rezultat društvenih i gospodarskih promjena prvenstveno zbog sve starije populacije i potrebe za zdravstvenom njegom, potencijalnim migracijskim prilikama i klimatskim promjenama, potencijalnim kriznim situacijama i epidemiološkom slikom stanovništva.

Operativni troškovi kroz vrijeme rastu, no taj rast je nešto manji nego u opciji s projektom (vidi Tablica 1.2).

Tablica 1.5 Prihodi bez projekta, €

prihodi	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
HZZO	51.758.212	51.762.318	51.772.689	51.789.760	51.813.995	51.845.891	51.885.977	51.934.814	51.993.003	52.061.176	52.140.001	52.318.581
proračun	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225
participacija	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775
izvanredni	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
ostali	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684
UKUPNO	64.584.896	64.589.002	64.599.373	64.616.443	64.640.679	64.672.575	64.712.660	64.761.498	64.819.686	64.887.860	64.966.685	65.145.264

prihodi	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054
HZZO	52.509.552	52.713.780	52.932.190	53.165.773	53.415.585	53.682.761	53.968.512	54.274.134	54.601.013	54.879.580	55.182.475	55.511.395
proračun	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225	826.225
participacija	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775	457.775
izvanredni	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
ostali	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684	1.542.684
UKUPNO	65.336.236	65.540.464	65.758.874	65.992.457	66.242.269	66.509.445	66.795.196	67.100.818	67.427.697	67.706.264	68.009.158	68.338.079

Prihod u opciji bez projekta prate operative troškove, iako rastu kroz vrijeme, niži su nego u opciji s projektom (vidi Tablica 1.3).

1.3.3. Inkrementalni prihodi i troškovi

Inkrementalni pristup je neto učinak samog projekta, računa se kao razlika između prihoda i troškova u opciji s projektom i bez projekta. Ovim pristupom vidi se koliko će projekt generirati dodatnih troškova i prihoda.

Tablica 1.6 Inkrementalni operativni troškovi, €

stavka	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
lijekovi i potrošni medicinski materijal	1.544.830	1.567.797	1.590.764	1.613.731	1.636.698	1.659.665	1.682.632	1.705.599	1.728.566	1.751.533	1.774.500	1.782.216
živežne namirnice	38.093	37.255	36.418	35.580	34.742	33.905	33.067	32.229	31.392	30.554	29.716	30.012
medicinski plinovi	9.530	9.346	9.162	8.978	8.793	8.609	8.425	8.241	8.057	7.873	7.689	7.769
materijal za održavanje čistoće	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
utrošena energija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
tekuće i investicijsko održavanje	-10.343	-101.473	-225.128	459.756	318.244	288.858	126.909	-46.339	-231.675	-429.941	175.126	-51.773
ostali izdaci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MATERIJALNI RASHODI	1.582.110	1.512.925	1.411.215	2.118.045	1.998.478	1.991.037	1.851.033	1.699.731	1.536.340	1.360.018	1.987.031	1.768.224
RASHODI ZA ZAPOSLENE	2.249.248	2.235.629	2.222.010	2.208.391	2.194.772	2.181.153	2.167.534	2.153.916	2.140.297	2.126.678	2.113.059	2.135.068
OSTALI RASHODI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNI RASHODI	3.831.358	3.748.554	3.633.225	4.326.436	4.193.250	4.172.190	4.018.568	3.853.646	3.676.637	3.486.696	4.100.090	3.903.292

stavka	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054
lijekovi i potrošni medicinski materijal	1.789.932	1.797.647	1.805.363	1.813.079	1.820.795	1.828.511	1.836.227	1.843.942	1.851.658	1.855.444	1.859.231	1.863.017
živežne namirnice	30.308	30.604	30.901	31.197	31.493	31.789	32.085	32.381	32.677	32.725	32.773	32.820
medicinski plinovi	7.848	7.928	8.008	8.087	8.167	8.247	8.326	8.406	8.486	8.502	8.519	8.536
materijal za održavanje čistoće	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
utrošena energija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
tekuće i investicijsko održavanje	-294.502	-554.168	-831.950	-957.114	-1.275.012	-1.615.089	-1.978.895	-2.368.083	-2.011.258	-2.456.650	-2.933.117	-3.442.828
ostali izdaci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MATERIJALNI RASHODI	1.533.586	1.282.012	1.012.321	895.249	585.443	253.457	-102.257	-483.354	-118.438	-559.978	-1.032.594	-1.538.454
RASHODI ZA ZAPOSLENE	2.157.078	2.179.087	2.201.097	2.223.106	2.245.116	2.267.125	2.289.135	2.311.145	2.333.154	2.346.388	2.359.623	2.372.857
OSTALI RASHODI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNI RASHODI	3.690.664	3.461.099	3.213.418	3.118.355	2.830.559	2.520.582	2.186.878	1.827.790	2.214.716	1.786.410	1.327.029	834.403

Inkrementalni operativni troškovi na početku operativne faze projekta iznose 3,8 milijuna € s vremenom se smanjuju te na kraju u 2054. g. iznose 834.403 €. Kao i prethodnim opcijama, tako i u inkrementalnom slučaju, troškovi su rezultat kretanja slučajeva. Projekt će inkrementalno rezultirati većim brojem slučajeva, no taj broj novih slučajeva koji su rezultat projekta (implementacija nove tehnologije, smanjenje liste čekanja, usluge u turizmu itd.) s vremenom se smanjuje, tu se prvenstveno misli na slučajeve u stacionaru koji više koštaju, pa se tako smanjuju i troškovi. Na inkrementalno smanjenje operativnih troškova najveći utjecaj ima tekuće i investicijsko održavanje koje je manje u opciji s projektom.

Pretpostavljeno je da su troškovi za održavanje čistoće, utrošenu energiju i ostali rashodi isti za opciju s projektom i bez projekta, tako da u tablici za inkrementalne rashode iznose nula.

Inkrementalni prihodi slijede inkrementalne operativne troškove. Na početku operativne faze iznose oko 3 mil €, a na kraju su 653 tis. €. Pretpostavljeno je da prihodi od proračuna, participacije, ostali izvanredni prihodi i ostali prihodi su isti za opciju s projektom i bez projekta, tako da inkrementalno iznose nula.

Tablica 1.7 Inkrementalni prihodi, €

prihodi	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
HZZO	2.999.610	2.934.782	2.844.490	3.387.212	3.282.939	3.266.451	3.146.179	3.017.060	2.878.477	2.729.771	3.210.004	3.055.929
proračun	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
participacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
izvanredni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ostali	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	2.999.610	2.934.782	2.844.490	3.387.212	3.282.939	3.266.451	3.146.179	3.017.060	2.878.477	2.729.771	3.210.004	3.055.929

prihodi	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051	2052	2053	2054
HZZO	2.889.459	2.709.731	2.515.819	2.441.393	2.216.074	1.973.390	1.712.130	1.430.996	1.733.925	1.398.599	1.038.945	653.263
proračun	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
participacija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
izvanredni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ostali	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	2.889.459	2.709.731	2.515.819	2.441.393	2.216.074	1.973.390	1.712.130	1.430.996	1.733.925	1.398.599	1.038.945	653.263

1.4. Financijska analiza

Financijska analiza ocjenjuje profitabilnost i održivost projekta.

1.4.1. Financijska analiza profitabilnosti

Varijable koje se razmatraju u ocjeni profitabilnosti su investicijski troškovi, operativni troškovi i troškovi održavanja, te prihodi i izvori financiranja.

Indikatori koji pokazuju profitabilnost su financijska neto sadašnja vrijednost investicije (FNPV, eng. *financial net present value*) i stopa povrata na investiciju (FRR, eng. *financial rate of return*).

FNPV je zbroj rezultata diskontiranog investicijskog troška i očekivanih operativnih troškova i troškova održavanja, te troškova zamjene umanjen s diskontiranim vrijednostima očekivanih prihoda i ostatka vrijednosti koji ostaje na kraju razdoblja projekta.

Korištena je financijska diskontna stopa od 4%, prema preporuci Europske Komisije² (EK) kako bi se izračunala sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova. Diskontna stopa izražava oportunitetni trošak kapitala.

Projekt je prihvatljiv za javno financiranje ako je FRR manji od diskontne stope i / ili FNPV negativan. To znači da prihodi ne pokrivaju rashode projekta, nije profitabilan stoga su potrebna javna (bespovratna) sredstva za financiranje.

Negativan FRR i FNPV su karakteristični za javne infrastrukturne projekte koji nisu profitabilni.

U nastavku su prikazani izračuni financijske profitabilnosti za opciju s projektom i inkrementalno.

² Delegirana uredba Komisije (EU) br. 480/2014, Članak 19

Tablica 1.8 Financijski povrat na investiciju, opcija s projektom

	FNPV	2025	2028	2030	2031	2036	2041	2046	2051	2054
početna investicija	237.764.081	4.557.899	65.079.623	39.565.049						
OPEX	954.631.026	0	0	0	69.941.357	70.394.180	70.697.743	71.026.210	71.955.783	71.738.287
zamjena opreme	18.453.191	0	0	0	0	700.000	700.000	2.320.450	1.140.000	0
UKUPNO ODLJEVI	1.140.906.941	4.557.899	65.079.623	39.565.049	69.941.357	71.094.180	71.397.743	73.346.660	73.095.783	71.738.287
prihodi	853.375.450	0	0	0	67.584.506	67.939.026	68.176.689	68.433.849	69.161.622	68.991.342
ostatak vrijednosti	23.231.002	0	0	0	0	0	0	0	0	72.449.397
UKUPNO PRILJEVI	876.606.452	0	0	0	67.584.506	67.939.026	68.176.689	68.433.849	69.161.622	141.440.739
NETO NOVČANI TOK	-264.300.489	-4.557.899	-65.079.623	-39.565.049	-2.356.850	-3.155.154	-3.221.054	-4.912.811	-3.934.161	69.702.452
FRR (C)	-8,23%									

Analiza financijske profitabilnosti opcije s projektom pokazuje da je investicija neprofitabilna, neto sadašnja vrijednost iznosi -264.300.489 €, a stopa povrata investicije je -8,23% i manja je od diskontne stope. Podaci pokazuju da je projektu potrebno javno (su)financiranje.

Tablica 1.9 Financijski povrat na investiciju, inkrementalno

	FNPV	2025	2028	2030	2031	2036	2041	2046	2051	2054
početna investicija	237.764.081	4.557.899	65.079.623	39.565.049						
OPEX	42.374.409	0	0	0	3.831.358	4.172.190	4.100.090	3.118.355	2.214.716	834.403
zamjena opreme	18.453.191	0	0	0	0	700.000	700.000	2.320.450	1.140.000	0
UKUPNO ODLJEVI	298.591.681	4.557.899	65.079.623	39.565.049	3.831.358	4.872.190	4.800.090	5.438.805	3.354.716	834.403
prihodi	33.175.370	0	0	0	2.999.610	3.266.451	3.210.004	2.441.393	1.733.925	653.263
ostatak vrijednosti	23.231.002	0	0	0	0	0	0	0	0	72.449.397
UKUPNO PRILJEVI	56.406.372	0	0	0	2.999.610	3.266.451	3.210.004	2.441.393	1.733.925	73.102.660
NETO NOVČANI TOK	-242.185.309	-4.557.899	-65.079.623	-39.565.049	-831.748	-1.605.739	-1.590.086	-2.997.412	-1.620.792	72.268.257
FRR (C)	-6,55%									

Izračun inkrementalne opcije pokazuju da projekt nije profitabilan, NPV je -242.185.309 €, a FRR -6,55%, što također ukazuje na potrebu javnog (su)financiranja.

1.4.2. Financijska analiza održivosti projekta

Financijska održivost projekta provjerava se kumulativnim ne diskontiranim novčanim tokom koji bi trebao biti pozitivan ili jednak nuli na godišnjoj razini tijekom cijelog promatranog referentnog razdoblja projekta (fazi provedbe i operativnoj fazi). Pri ocjeni održivosti projekta razmatraju se sljedeće varijable: troškovi ulaganja, svi izvori financiranja (nacionalni i međunarodni), gotovinski prihodi, operativni troškovi i troškovi zamjene opreme u trenutku plaćanja, otplata financijskih obveza, poreza. Za razliku od analize financijske profitabilnosti, u analizi održivosti projekta ne uključuje se ostatak vrijednosti, osim ako će se imovina uistinu likvidirati u zadnjoj godini, što za predmetni projekt nije slučaj.

Projekt nije financijski održiv. Može se vidjeti da prema postojećem stanju (Tablica 1.10) projekt posluje negativno, u prosjeku oko 2 mil € godišnje. Ovakvi financijski rezultati su uobičajeni u hrvatskim javnim zdravstvenim institucijama, što ne ometa poslovanje bolnice jer država sanira gubitke.

Tablice u nastavku prikazuju novčani i kumulativni novčani tok kroz referentno projektno razdoblje za opciju bez projekta, s projektom i inkrementalno.

Tablica 1.10 Financijska održivost, opcija bez projekta

	2031	2036	2041	2046	2051	2054
međunarodna financijska institucija						
prihodi HZZO-a	51.758.212	51.845.891	52.140.001	53.165.773	54.601.013	55.511.395
ostali prihodi	12.826.684	12.826.684	12.826.684	12.826.684	12.826.684	12.826.684
UKUPNO PRILJEVI	64.584.896	64.672.575	64.966.685	65.992.457	67.427.697	68.338.079
troškovi početne investicije						
operativni troškovi	66.109.999	66.221.990	66.597.653	67.907.855	69.741.066	70.903.884
UKUPNO ODLJEVI	66.109.999	66.221.990	66.597.653	67.907.855	69.741.066	70.903.884
NETO NOVČANI TOK	-1.525.103	-1.549.415	-1.630.967	-1.915.399	-2.313.370	-2.565.805
Kumulativni novčani tok	-1.525.103	-9.204.298	-17.169.184	-26.139.203	-36.856.710	-44.287.727

U opciji s projektom, također se očekuju negativni novčani tok koji bi u prosjeku godišnje iznosio oko 4 mil €, kao što je prikazano u tablici u nastavku.

Tablica 1.11 Financijska održivost, opcija s projektom

	2025	2028	2030	2031	2036	2041	2046	2051	2054
međunarodna financijska institucija	4.557.899	71.148.623	41.081.496						
prihodi HZZO-a				54.757.822	55.112.343	55.350.005	55.607.166	56.334.938	56.164.658
ostali prihodi				12.826.684	12.826.684	12.826.684	12.826.684	12.826.684	12.826.684
UKUPNO PRILJEVI	4.557.899	71.148.623	41.081.496	67.584.506	67.939.026	68.176.689	68.433.849	69.161.622	68.991.342
troškovi početne investicije	4.557.899	71.148.623	41.081.496						
troškovi zamjene opreme				0	700.000	700.000	2.320.450	1.140.000	0
operativni troškovi				69.941.357	70.394.180	70.697.743	71.026.210	71.955.783	71.738.287
UKUPNO ODLJEVI	4.557.899	71.148.623	41.081.496	69.941.357	71.094.180	71.397.743	73.346.660	73.095.783	71.738.287
NETO NOVČANI TOK	0	0	0	-2.356.850	-3.155.154	-3.221.054	-4.912.811	-3.934.161	-2.746.945
Kumulativni novčani tok	0	0	0	-2.356.850	-15.093.825	-44.117.357	-59.182.324	-89.758.342	-98.046.394

Neto rezultat projekta je negativni novčani tok koji u prosjeku iznosi oko 2 mil €.

Tablica 1.12 Financijska održivost, inkrementalno

	2025	2028	2030	2031	2036	2041	2046	2051	2054
međunarodna financijska institucija	4.557.899,17	71.148.622,63	41.081.495,71	0,00	0,00				
prihodi HZZO-a	0	0	0	2.999.610	3.266.451	3.210.004	2.441.393	1.733.925	653.263
ostali prihodi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO PRILJEVI	4.557.899	71.148.623	41.081.496	2.999.610	3.266.451	3.210.004	2.441.393	1.733.925	653.263
troškovi početne investicije	4.557.899	71.148.623	41.081.496	0	0	0	0	0	0
troškovi zamjene opreme	0	0	0	0	700.000	700.000	2.320.450	1.140.000	0
operativni troškovi	0	0	0	3.831.358	4.172.190	4.100.090	3.118.355	2.214.716	834.403
UKUPNO ODLJEVI	4.557.899	71.148.623	41.081.496	3.831.358	4.872.190	4.800.090	5.438.805	3.354.716	834.403
NETO NOVČANI TOK	0	0	0	-831.748	-1.605.739	-1.590.086	-2.997.412	-1.620.792	-181.140
Kumulativni novčani tok	0	0	0	-831.748	-5.889.527	-26.948.173	-33.043.121	-52.901.632	-53.758.667

2. EKONOMSKA ANALIZA

2.1. Metodologija

Ekonomska analiza ocjenjuje doprinos cjelokupnog projekta na ekonomsko blagostanje zajednice (lokalna ili nacionalna razina). Provodi se u ime cjelokupne društvene zajednice, a ne samo za vlasnike infrastrukture kao što je to slučaj kod financijske analize.

Standardni pristup u ekonomskoj analizi je cijene iz financijske analize pretvoriti u društvene vrijednosti. Stoga se rade sljedeće prilagodbe i procjene:

- Fiskalna korekcija kako bi se iz ekonomske analize isključili neizravni porezi,
- Konverzija tržišnih u cijene u sjeni radi korekcije tržišnih nepravilnosti,
- Monetizacija netržišnih utjecaja.

U ekonomskoj analizi uzimaju se u obzir samo izravni učinci kako bi se izbjeglo dvostruko računanje. Koristi se inkrementalni pristup, znači neto učinak samog projekta, razlika između opcije s projektom i bez projekta.

Nakon prilagodbe tržišnih cijena i monetizacije netržišnih utjecaja, svi troškovi i koristi ekonomske analize mogu se diskontirati po društvenoj stopi od 5%. Preporuka EK je koristiti navedenu stopu za programsko razdoblje 2014. – 2020. za projekte u državama članicama koje se klasificiraju kao kohezijskim državama, kojima i Hrvatska pripada³. Kako za novo programsko razdoblje nema službene upute nadležnih tijela o korištenju nove diskontne stope, koristi se i dalje stopa od 5%.

Preporuka EK je da ako konverzijski faktori nisu dostupni iz nacionalnog ureda za planiranje i nema znatnog narušavanja tržišta te radi pojednostavnjenja može se primijeniti faktor 1⁴ kako bi projekti međusobno bili usporedivi. U predmetnom projektu koristi se faktor konverzije 1.

Osim konverzijskog faktora, sve cijene i inputi u analizi izraženi su bez poreza i ostalih doprinosa ili transfernih plaćanja.

Glavni indikatori ekonomske analize za ocjenu društvene koristi projekta su:

- Ekonomska neto sadašnja vrijednost (eng. *economic net present value*, ENPV), što predstavlja razliku između ukupno diskontiranih koristi i troškova;
- Ekonomska stopa povrata (eng. *economic rate of return*, ERR), stopa kod koje je ENPV jednak nuli;
- Omjer koristi i troškova (eng. *benefit/cost ratio*, B/C), omjer između diskontiranih ekonomskih koristi i troškova.

Projekt ima pozitivni utjecaj na društvo i prihvatljiv je za javno (su)financiranje ako je ERR veća od diskontne stope, ENPV je pozitivan i B/C veći od 1.

2.2. Ekonomski troškovi

Troškovi u ekonomskoj analizi preneseni su iz financijske analize. Ukupni odljevi čine:

- Početni troškovi investicije,
- Troškovi zamjene,
- Operativni troškovi.

2.3. Ekonomske koristi

Analizirane koristi predmetnog projekta koje se ostvaruju za društvo su:

- B1: Smanjenje emisije CO₂

³ Provedbena Uredba Komisije (EU) 2015/207, dodatak 4

⁴ Provedbena Uredba Komisije (EU) 2015/207, dodatak 4; Vodič (2014, 47)

- B2: očuvanje šuma
- B3: smanjenje slučajeva u stacionaru zbog prelaska u dnevnu bolnicu (DB)
- B4: društvena korist od postojeće lokacije koja ima potencijal za razvoj drugih sadržaja u širem centru grada
- B5: više pruženih zdravstvenih i kvalitetnija usluga zdravstva zbog uvođenja novih tehnologija i turizma
- B6: produženi životni vijek – zbog kvalitetnije pružene usluge smanjuje se broj umrlih
- B7: poboljšana kvaliteta života stanovništva Šibensko-kninske županije
- Ostatak vrijednosti

B1: smanjenje emisije CO₂

Prema predloženom rješenju za elektrostrojarski sustav i obnovljive izvore energije (*Isporuka 8*) uštede koje se ostvaruju u odnosu na klasično rješenje je 2.053 t/ godišnje emisije CO₂. Ekonomska vrijednost CO₂ preuzeta je iz dokumenta Vademecum (EK, 2021, 23). Kako su cijene prikazane u eurima iz 2016. g. korigirane su za inflaciju⁵ i svedene na sadašnju vrijednost iz 2024. g.

Tablica 2.1 Ekonomska vrijednost CO₂

vrijednost CO ₂	2031	2036	2041	2046	2051	2054
cijene iz 2016	278	417	552	688	800	800
cijene prema 2024. g.	354,3388	531,5082	703,5792	876,9248	1019,68	1019,68
korist	98.506,19	221.638,92	388.375,72	603.324,26	815.744,00	815.744,00

Ukupne diskontirane koristi od CO₂ iznose 4,2 mil €.

B2: očuvanje šuma

Prema predloženom rješenju za elektrostrojarski sustav i obnovljive izvore energije (*Isporuka 8*) uštede koje se ostvaruju u odnosu na klasično rješenje označuju 2.023 m² šuma, odnosno 0,203 ha šuma. Ekonomska vrijednost 1 ha šume procijenjena je na 9.111,60 € (odnosno 10.000 USD za 1 ha – to se odnosi na prosječnu vrijednost mekog drva i najnižu vrijednost tvrdog drva: izvor ChatGPT).

Ukupne diskontirane koristi od očuvanja šuma iznose 19.929 €.

B3: smanjenje bolničkih dana ležanja zbog prebacivanja u DB

Korist se odnosi na inkrementalni broj slučajeva u stacionaru koji prelazi u dnevnu bolnicu. Cijena noćenja u bolnici, odnosno u stacionaru košta te ima i druge negativne implikacije kao što su mogućnost dobivanja bolničke infekcije, nelagoda pacijenata jer borave u bolnici. Ekonomska vrijednost noćenja u bolnici je 638 € (izvor: podaci za Njemačku, chatGPT).

Tablica 2.2 Ekonomska korist smanjenja bolničkih dana ležanja

	2031	2036	2041	2046	2051	2054
broj slučajeva	119	153	187	216	246	267
ekonomska korist	400.702	515.953	631.203	730.365	829.527	902.292

Ukupne diskontirane koristi smanjenja dana ležanja u bolnici je 6,5 mil €.

B4: društvena korist postojeće lokacije

Postojeća lokacija na kojoj OBŠKŽ djeluje nalazi se u širem centru grada. Nakon izgradnje bolnice na novoj lokaciji i preseljenja poslovanja, postojeća lokacija će biti dostupna za razne društvene djelatnosti. Prema procjeni konzultanta, vrijednost postojeće lokacije iznosi 80.000.000,00 €. Stoga sadašnja diskontirana koristi postojeće lokacije iznosi 59,7 mil €.

⁵ Kumulativna inflacija od 2016. g. iznosi 27,46%, prema Consumer price Indeks kalkulatoru, dostupno na: <https://www.in2013dollars.com/europe/inflation/2016?amount=100>

B5: veći broj slučajeva

Zbog izgradnje nove zgrade bolnice, adekvatnih prostorija, bolje funkcionalne povezanosti i bolje organizacije rada, u opciji s projektom omogućit će se obrada većih broja slučajeva. Ekonomska vrijednost ove koristi mjeri se po trošku rada i potrošnog medicinskog materijala i lijekova po slučaju:

Tablica 2.3 Ekonomska vrijednost većeg broja obrađenih slučajeva

	2031	2036	2041	2046	2051	2054
stacionar	1.607.786	1.394.922	1.182.059	1.241.771	1.301.484	1.306.875
SKZZ	1.754.977	1.957.944	2.160.911	2.296.192	2.431.473	2.469.536
DB	431.315	487.952	544.589	498.222	451.856	459.463
	3.794.078	3.840.818	3.887.559	4.036.185	4.184.812	4.235.874

Ukupna diskontirana korist većeg broja slučajeva iznosi oko 42 mil €.

B6: produženi životni vijek

Nova infrastruktura i bolje mogućnosti organizacije, omogućit će uvođenje novih tehnologija, smanjiti liste čekanja i općenito omogućiti kvalitetniju uslugu. Sve navedeno rezultirat će smanjenjem prerano umrlih, odnosno dovest će do produženog životnog vijeka. Pretpostavke:

Umrli u ŠKŽ broj	liječenje od bolesti koja je uzrok smrti	ukupno stanovništvo, procjena*	% umrlih u Županiji
	1.643	95.719	1,72%

Izvor: DZS, podaci za 2022. g., https://podaci.dzs.hr/media/yh2da1ot/si-1718_prirodno-kretanje-stanovništva-u-2022.pdf
*izvor: DZS, <https://podaci.dzs.hr/2023/hr/58063>

Prema podacima DZS, u Šibensko-kninskoj županiji godišnje umre 1.643 ljudi od bolesti, što je 1,72% stanovništva županije. Pretpostavka je da će se zbog implementacije projekta, smanjiti broj umrlih za 5%. Daljnjim podacima o predviđenom broju kretanja stanovništva županije, ukupnog broja umrlih od bolesti i 5% smanjenjem došli smo do brojeva:

	2031	2036	2041	2046	2051	2054
ŠKŽ procjena uk. broja stanovništva	93.777	91.676	89.574	87.213	84.851	83.202
broj umrlih godišnje od bolesti	1.609	1.573	1.537	1.497	1.456	1.428
smanjenje br. umrlih (5%)	80	79	77	75	73	71

Prema navedenom izračunu, smanjenje broja umrlih kreće se od 80 na početku operativne faze projekta, do 71 na kraju.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ), prosjek potencijalno izgubljenih godina života po bolestima u ŠKŽ je 4,3 g. dok je očekivani životni vijek za Jadransku Hrvatsku 78 g⁶:

Umrli prema kategoriji	ŠKŽ, 2022. g.	potencijalno izgubljene godine života*
Zarazne i parazitske bolesti	3	
Novotvorine	361	5,7
Bolesti krvi i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava	1	2,3
Endokrine bolesti	128	2,4
Duševni poremećaji	51	
Bolesti živčanog sustava	52	
Bolesti oko	0	
bolesti uha	0	
Bolesti cirkulacijskog sustava	622	2,3
Bolesti dišnog sustava	86	3
Bolesti probavnog sustava	57	
Bolesti kože	1	

⁶ Izvor za očekivani životni vijek je ChatGPT

Bolesti mišićno-koštanog sustava	1	
Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	106	
Trudnoća, porod	0	
Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	3	
Kongenitane malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	2	
Abnormalni klinički i lab. nalazi - neuvršteno drugdje	6	
Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	90	12
COVID-19	134	2,4
UKUPNO / prosjek	1.704	4,3

Izvor: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2024/03/HZSLJ-2022.pdf> (str. 55)

*<https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2024/05/pregled-Bilten-ozljede-u-Republici-Hrvatskoj-u-2022-za-objavu.docx.pdf> (str. 20)

Ekonomska vrijednost života na godišnjoj razini računa se kao prosjek bruto plaće po radnom vijeku, podijeljeno s očekivanim godinama života.

ŠkŽ, €	2031	2036	2041	2046	2051	2054
godišnja bruto plaća*	17.267	19.064	21.048	23.239	25.657	27.228
ekon. vrijednost života po 1 godini	9.297	10.265	11.334	12.513	13.816	14.661
Ukupno koristi	3.216.973	3.472.204	3.745.716	4.026.548	4.325.263	4.500.812

*izvor: DZS, Tablica 9.4.1. neto i bruto plaće, <https://podaci.dzs.hr/hr/podaci/trziste-rada/place/>

Napomena: pretpostavljeno je da plaća godišnje raste 2%, ovaj rast nije povezan sa inflacijom.

Do konačnog izračuna ekonomske koristi za produženi životni vijek došlo se:

- Smanjenje broja umrlih za 5% (od uk. broja umrlih od bolesti) što iznosi 80-71 ljudi godišnje
- Svakom pojedincu, koji je izliječen zbog bolje i kvalitetnije zdravstvene usluga, u prosjeku je produžen životni vijek 4,3 godine
- Ekonomska vrijednost jedne godine života kreće se od 9.297 € do 14.661 €

Ukupne ekonomske koristi od smanjenja broja umrlih i time produženog života ljudi kreće se od 3,2 mil € na početku operativne faze projekta pa do 4,5 mil € na kraju. Ukupne diskontirane koristi iznose 40,1 mil €.

B7: poboljšanje kvalitete života stanovništva Šibensko-kninske županije

Nova zdravstvena infrastruktura svakako će poboljšati kvalitetu života građana Županije, kao i njenih gostiju. Istraživanja pokazuju da je oporavak pacijenta puno brži u „zelenoj“ infrastrukturi (vidi *Isporuku 8*), dostupnost bolje infrastrukture (veće sobe s manje kreveta, sanitarni čvorovi, primjerene čekaonice, bolja povezanost zdravstvenih odjela, parkirna mjesta, itd.) također označava bolju uslugu, nadalje mogućnost uvođenja novih tehnologija, smanjenje listi čekanja je nešto što direktno utječe na zdravlje ljudi. Ovu korist teško je monetizirati, no možemo stoga primijeniti pravilo willingnes-to-pay (eng. WTP, spremnost za plaćanje) metodu. U Hrvatskoj se plaća dopunsko zdravstveno osiguranje koje na HZZO-u iznosi 111,49 € godišnje po osiguraniku. Možemo pretpostaviti da bi svaki građanin Županije platio navedeni godišnji iznos za novu zdravstvenu infrastrukturu i s tim povezanim boljim uslugama. Stoga su ukupne koristi:

	2031	2036	2041	2046	2051	2054
procjena kretanja stanovništva	93.777	91.676	89.574	87.213	84.851	83.202
Benefit	10.455.202	10.220.907	9.986.611	9.723.337	9.460.064	9.276.240

Ukupne godišnje koristi za stanovništvo Županije kreću se od 10,5 mil € na početku operativne faze projekta do 9,3 mil € na kraju. Diskontirana vrijednost iznosi 108,2 mil €.

Diskontirana vrijednost ostatka imovine iznosi 17,6 mil €.

2.4. Rezultati ekonomske analize

Tablica 2.4 Ekonomska neto sadašnja vrijednost

	ENPV	2025	2028	2030	2031	2036	2041	2046	2051	2054
početna investicija	184.836.667	3.646.319	52.063.698	31.652.039						
OPEX	37.063.773	0	0	0	3.831.358	4.172.190	4.100.090	3.118.355	2.214.716	834.403
zamjena opreme	15.607.356	0	0	0	0	700.000	700.000	2.320.450	1.140.000	0
UKUPNO TROŠKOVI	237.507.795	3.646.319	52.063.698	31.652.039	3.831.358	4.872.190	4.800.090	5.438.805	3.354.716	834.403
B1: ušteda CO ₂	4.199.815	0	0	0	98.506	221.639	388.376	603.324	815.744	815.744
B2: očuvanje šuma	19.929	0	0	0	1.843	1.843	1.843	1.843	1.843	1.843
B3: smanjenje bolničkih dana ležanja zbog prebacivanja u DB	6.547.558	0	0	0	400.702	515.953	631.203	730.365	829.527	902.292
B4: društvena korist postojeće lokacije	59.697.232	0	0	0	80.000.000					
B5: veći broj slučajeva	42.486.461	0	0	0	3.794.078	3.840.818	3.887.559	4.036.185	4.184.812	4.235.874
B6: produženi životni vijek	40.129.842	0	0	0	3.216.973	3.472.204	3.745.716	4.026.548	4.325.263	4.500.812
B7: poboljšanje kvalitete života ŠKŽ stanovništva	108.198.785	0	0	0	10.455.202	10.220.907	9.986.611	9.723.337	9.460.064	9.276.240
ostatak vrijednosti	17.601.315	0	0	0	0	0	0	0	0	72.449.397
UKUPNO KORISTI	278.880.936	0	0	0	97.967.305	18.273.364	18.641.307	19.121.603	19.617.252	92.182.202
NETO EKONOMSKE KORISTI	41.373.141	-3.646.319	-52.063.698	-31.652.039	94.135.947	13.401.174	13.841.217	13.682.798	16.262.536	91.347.799
ERR	7,0%									
B/C	1,17									

Rezultati ekonomske analize pokazuju da je projekt društveno isplativ, ENPV je 41.373.141 €, ERR je veća od diskontne stope i iznosi 7,0% što rezultira da su društvene koristi veće od društvenih troškova u omjeru 1,17.

3. IZVORI I MODELI FINANCIRANJA

3.1. Uvod

Opća bolnica Šibensko-kninske županije je javna zdravstvena ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske. Kao takva njen osnovni cilj nije ostvarivanje dobiti, već pružanje javne zdravstvene usluge stanovništvu Županije i njenim gostima. Kao i većina javnih zdravstvenih ustanova u RH, tako i OBŠKŽ posluje negativno:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
prihod od HZZO-a	29.068.408	31.222.388	31.962.095	37.036.465	36.249.677	42.895.706
Prihodi od proračuna (središnji i lokalni)	844.927	667.047	1.071.999	748.752	760.104	864.521
Prihodi od participacije	381.408	415.127	366.366	421.414	522.993	639.343
Ostali izvanredni prihodi	3.916.458	333.374	3.180.380	7.750.547	7.954.102	9.224.234
Ostali prihodi	681.184	4.269.656	2.493.148	492.892	684.592	634.631
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	34.892.384	36.907.591	39.073.988	46.450.071	46.171.466	54.258.435
UKUPNO FAKTURIRANI PRIHODI	31.313.990	31.976.134	28.511.057	33.272.049	37.910.641	45.057.852
Materijalni rashodi	15.327.167	13.862.353	15.103.535	17.378.139	19.587.670	20.034.732
Rashodi za zaposlene	18.356.538	19.576.451	22.010.640	25.120.469	25.981.476	30.989.711
Ostali rashodi	2.538.596	7.900.502	2.991.778	2.913.454	3.072.368	3.765.608
UKUPNI RASHODI I IZDACI	36.222.301	41.339.306	40.105.953	45.412.062	48.641.514	54.790.051
NETO REZULTAT	-1.329.917	-4.431.715	-1.031.965	1.038.009	-2.470.048	-531.616
manjak prihoda iz prethodnih godina	4.248.716	5.578.632	10.010.347	11.042.312	10.004.303	12.474.351
Korigirani manjak prihoda	5.578.632	10.010.347	11.042.312	10.004.303	12.474.351	13.005.967

Financiranje zdravstva u Hrvatskoj i njegova održivost je kompleksno i zahtjeva strukturno poboljšanje.

Iz povijesnih podataka poslovanja bolnice kao i rezultata financijske analize samog projekta (vidi Tablica 1.8) jasno je da privatni sektor, za sada u postojećim uvjetima poslovanja, nema interes za ulazak u financiranje projekta i u neki oblik javno privatnog partnerstva. Stoga se kao jedina opcija nameće zajam kod nacionalnih i/ili međunarodnih financijskih institucija.

3.2. Zajam financijskih institucija

Ukupna vrijednost investicije bez PDV-a i *contingency* od 10% iznosi 214.254.564 €, uključujući i *contingency* za nepredviđene radove je 231.087.126 €. Od navedenog iznosa OBŠKŽ je već nešto financirao kao što je izrada studije izvedivosti, rješavanje-imovinsko-pravnih odnosa, istražni radovi i sl., očekuje se da će još financirati i opće konzultantske troškove kao pomoć za izradu natječajnih dokumentacija javne nabave, pitanja vezana za okoliš i sve što prethodi uspostavit jedinice za upravljanje projektom, stoga izvor financiranja izgleda:

Tablica 3.1 Izvor financiranja

Izvor	2025	2026	2027	2028	2029	2030	UKUPNO
Međ. fin. institucije	3.090.294	21.028.268	57.018.898	56.918.898	59.609.546	32.865.197	230.531.101
vlastita sredstva	556.025	0	0	0	0	0	556.025
UKUPNO	3.646.319	21.028.268	57.018.898	56.918.898	59.609.546	32.865.197	231.087.126

Ukupan iznos koji je potrebno pokriti za financiranje iznosi 230.531.101 €.

U predmetnom projektu, javna institucija, npr. Ministarstvo zdravstva, primilo bi financiranje od financijske institucije, na temelju odgovarajućih jamstva.

Uvjeti financiranja ovise o puno faktora, kao i samoj financijskoj instituciji, no za potrebe informativnog izračuna troška kredita korišteni su parametri⁷:

⁷ Preuzeto iz predmeta: Odluka o pokretanju postupka za sklapanje Ugovora o jamstvu između Republike Hrvatske i Europske banke za obnovu i razvoj za HEP GoGreen Projekt, Ministarstvo gospodarstva, 11. srpnja 2024. Razlog za uzimanje ovih pretpostavki je sličnost korisnika u odnosu na javno tijelo, te ažurnost podataka.

način otplate	mjesečno
godišnja kamatna stopa*	4,61%
početak (g.)	3
broj mjesečni otplate	180
br. mj. otplate nakon početka	144
rok otplate	15 g.
obrada kredita (jednokratno)	0,85%
naknada za rezervaciju	0,45%

*k.s. se računa kao 6 mjesečni EURIBOR + vagana marža 1,17% godišnje (fiksna). Iznos EURIBOR-a na dan 13.08.2024. je 3,441%

Uz traženi iznos kredita od 230.531.101 €, plan otplate je:

Tablica 3.2 Plan otplate kredita

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
godišnja rata otplate	10.627.484	10.627.484	10.627.484	29.432.498	28.546.874	27.661.251	26.775.627	25.890.003
<i>kamata</i>	10.627.484	10.627.484	10.627.484	10.221.573	9.335.949	8.450.326	7.564.702	6.679.078
<i>glavnica</i>	0	0	0	19.210.925	19.210.925	19.210.925	19.210.925	19.210.925
troškovi kredita	2.982.998	928.856	672.271	416.136	147.893	0	0	0

	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
godišnja rata otplate	25.004.380	24.118.756	23.233.132	22.347.509	21.461.885	20.576.262	19.690.638
<i>kamata</i>	5.793.455	4.907.831	4.022.207	3.136.584	2.250.960	1.365.336	479.713
<i>glavnica</i>	19.210.925	19.210.925	19.210.925	19.210.925	19.210.925	19.210.925	19.210.925
troškovi kredita	0	0	0	0	0	0	0

Ukupan iznos kamate je 96.090.166 €

Ukupan iznos troškova kredita je: 1.959.514 za jednokratnu obradu kredita i 3.188.641 € za rezervaciju sredstava.

Ovo je samo informativni izračun. Predlaže se, ukoliko je to moguće, izbjegavanje početka jer je to period u kojem se ne otplaćuje glavnica no plaća se kamata za posuđeni iznos. Period početka inače se koristi kod profitabilnih projekata koji ostvaruju dobit tokom vremena, stoga korisnicima kredita ovaj uvjet odgovara, no to nije slučaj za izgradnju nove opće bolnice.

Potrebno je razmotriti i ostale izvore financiranja, posebno za nabavu opreme koja je procijenjena na oko 19 mil €.

3.3. EU fondovi

Nabava i implementacija opreme, kako medicinske tako i nemedicinske, planira se nakon aktualnog europskog financijskog razdoblja 2021-2027, stoga se preporučuje pratiti buduće programe Unije.

Primjera radi, program djelovanja Unije u području zdravlja (**program „EU za zdravlje“**) za razdoblje 2021.–2027., ukupnog iznosa 5,3 mlrd € ima jako široko postavljene opće ciljeve (relevantne za predmetni projekt):

(a) poboljšanje i poticanje zdravlja u Uniji kako bi se smanjilo opterećenje izazvano zaraznim i nezaraznim bolestima, podupiranjem promidžbe zdravlja i prevencije bolesti, smanjenjem zdravstvenih nejednakosti, poticanjem zdravog načina života i promicanjem pristupa zdravstvenoj skrbi.

(d) jačanje zdravstvenih sustava poboljšanjem njihove otpornosti i resursne učinkovitosti, posebno:

- i. podupiranjem integriranog i koordiniranog rada među državama članicama;
- ii. promicanjem provedbe najboljih praksi i promicanje razmjene podataka;
- iii. jačanjem radne snage u zdravstvu;
- iv. borbom protiv posljedica demografskih izazova; i
- v. napretkom u pogledu digitalne transformacije.

Isto tako, popis mogućih prihvatljivih djelovanja:

- podupiranje provedbe politika i djelovanjâ za smanjenje zdravstvenih nejednakosti i nepravednosti u vezi za zdravstvenom skrbi;
- podupiranje djelovanjâ za poboljšanje kvalitete skrbi za oboljele od raka, među ostalim i u pogledu prevencije, probira, ranog dijagnosticiranja, praćenja i liječenja, potporne i palijativne skrbi, u okviru integriranog pristupa, usmjerenog na pacijenta te podupiranje uspostave sustavâ osiguranja kvalitete za centre za liječenje od raka ili druge centre u kojima se liječe pacijenti oboljeli od raka, uključujući one u kojima se liječi rak kod djece;
- podupiranje uspostave sustavâ osiguranja kvalitete za centre za liječenje od raka i centre u kojima se liječe pacijenti oboljeli od raka;
- podupiranje mehanizama za izgradnju međusektorskih kapaciteta i kontinuirano obrazovanje, osobito u području skrbi za oboljele od raka;
- podupiranje, u sinergiji s drugim programima, djelovanjâ za poboljšanje geografske raspodjele radne snage u zdravstvu i djelovanjâ za izbjegavanje „medicinskih pustinja“, ne dovodeći u pitanje nadležnosti država članica;
- Jačanje ključne zdravstvene infrastrukture za suočavanje sa zdravstvenim krizama podupiranjem uspostave alata za nadzor, predviđanje i prevenciju izbijanja bolesti te upravljanje izbijanjima bolesti;
- podupiranje, u sinergiji s drugim programima, programâ za osposobljavanje i obrazovnih programa za usavršavanje medicinskog i zdravstvenog osoblja te programâ privremene razmjene osoblja, osobito u cilju unapređenja digitalnih vještina osoblja.

U Hrvatskoj dostupan **Program konkurentnosti i kohezije 2021. – 2027.** koji je dio Europskog fonda za regionalni razvoj, podupirao je zdravstveni sektor, odnosno „izgradnju, adaptaciju i opremanje odnosno obnavljanja i nabave medicinske opreme u svrhu osiguranja jednake dostupnosti najkompleksnijih zdravstvenih usluga za sve korisnike zdravstvene zaštite, posebno za ranjive skupine“ (specifični cilj 4).

3.4. Ostalo

Izgradnjom nove zgrade bolnice, osim zdravstvenih i povezanih nezdravstvenih djelatnosti, planira se niz gospodarskih uslužnih objekata (kafić, restoran, suvenirnica, cvjećarnica, itd.) koje bi služile pacijentima i posjetiteljima. Ove gospodarske djelatnosti trebale bi se dati u **koncesiju**, a prihod od koncesije pozitivno će utjecati na smanjenje negativnog poslovanja bolnice.

Iako trenutno nije primjenjivo, jer je poslovanje bolnice negativno kao i činjenica da projekt nije profitabilan, korisno je spomenuti nekoliko modela poslovanja, svjetskih primjera, koja uključuju privatni sektor i model upravljanja i financiranja.

Javno-privatno partnerstvo (JPP)

U posljednjim su desetljećima u sektoru zdravstvene skrbi uspješno provedene dvije vrste JPP-a - financijsko partnerstvo i operativno partnerstvo.

U sklopu financijskog JPP-a investitori pružaju financiranje gradnje i opremanja te zauzvrat dobivaju udio u prihodima. Obično privatni partner u tom slučaju očekuje povrat na ulaganje između 10% i 15% jer je rizik za investitora kod takvih ulaganja razmjerno visok. U skladu s time su i troškovi ove vrste JPP-a viši od financiranja s pomoću bankovnog zajma i uglavnom se koristi kao rješenje kada realizacija bankovnog zajma nije moguća.

JPP je ponekad rješenje za građevinske tvrtke kada nositelj projekta nema odgovarajuće financijske resurse za gradnju bolnice, no može financirati povrat ulaganja. U tom slučaju građevinska tvrtka gradi objekt, a bolnica otplaćuje troškove gradnje tijekom idućih 20 godina. Ako bolnica nema financijska sredstva za otplatu, privatni partner neće ulaziti u takvo poslovanje.

U slučaju operativnog partnerstva, privatna tvrtka financira ulaganje i upravlja dijelom rada bolnice ili čak cijelom bolnicom. Na primjer, VAMED je financirao operacijske dvorane na Sveučilišnoj bolnici u Kölnu, u Njemačkoj i dobiva naknade za svoje usluge pacijentima bolnice. VAMED je jedan od vodećih partnera kada je u pitanju primjena JPP-a u bolnicama širom svijeta. Sjedište ove tvrtke nalazi se u Austriji, a surađuju s više od 840 bolnica diljem svijeta. VAMED financira bolnice i njima upravlja kako bi ostvario povrat na ulaganje.

Od 1980. gotovo 30% općinskih bolnica prešlo je na privatnog pružatelja usluga u okviru JPP-a. npr. Sveučilišnom bolnicom Gießen i Marburg, u Njemačkoj, isto tako upravlja privatno poduzeće koje je financiralo potrebna ulaganja.

Rješenjima koja uključuju JPP često su podjednako podlijegali svi odjeli, bez obzira na to bave li se pružanjem medicinskih ili nemedicinskih usluga. Na primjer, brojne bolnice ugovaraju vanjske pružatelje usluga pripreme obroka, praonice rublja, radiologijskih i laboratorijskih usluga i druge privatne pružatelje usluga, čime se financira relevantno ulaganje.

Početno (mezaninsko) financiranje

U sklopu koncepta mezaninskog financiranja visoko likvidan investitor kupuje udjele u bolnicama koji su jednaki volumenu potrebnih investicija i restrukturiraju tvrtku kako bi postigli što veću učinkovitost. Nakon 4 do 5 godina, investitor planira „izlaz“ prodajom svojih dionica. Tijekom 4 do 5 godina koliko su dionice u vlasništvu investitora, ne očekuje se prihod od dividende, već se očekuje velike preprodajna vrijednost (faktor 2 ili više). Primjer takvog modela poslovanja primjenjuje tvrtka Rockefeller Capital Management, koja traži obećavajuća ulaganja s pomoću kojih bi mogla postići odličnu preprodajnu vrijednost.

Ovaj model nije uobičajen u zdravstvenom sektoru u Njemačkoj, no dobro je poznat u primjerice Ujedinjenim Arapskim Emiratima i u drugim dijelovima Bliskog istoka.

Leasing

Leasing je model koji se uspješno primjenjuje već dugi niz godina. Ne samo da je uobičajeno da dobavljači opreme, kao što su npr. Siemens, Philips i druge slične tvrtke nude ugovore za leasing

opreme, već je isto tako rasprostranjen i leasing gradnje. U tom slučaju se troškovi gradnje ne prikazuju u okviru bilance stanja jer su troškovi leasinga dio računa dobiti i gubitka.

Leasing je obično skuplje rješenje od financiranja zajmovima banaka, pa često ne predstavlja prvi izbor. Međutim, leasing je dobro rješenje ako bankovni zajmovi nisu dostupni i kada vlasnik bolnice ne može osigurati kapital.